

عنوان مقاله:

برساخت هویت زنانه در متون روشنفکری ایران (عصر مشروطه تا پایان پهلوی اول)

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات فرهنگی و ارتباطات، دوره 16، شماره 61 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

مهران سهراب زاده - دانشکده ی علوم اجتماعی - دانشگاه کاشان

محسن نیازی - دانشکده ی علوم اجتماعی - دانشگاه کاشان

نرگس نیکخواه قمصری - دانشکده ی علوم اجتماعی - دانشگاه کاشان

اندیشه اکبری - دانشکده ی علوم اجتماعی دانشگاه کاشان

خلاصه مقاله:

هویت زن و نحوه ی شکل‌گیری آن در دوران مدرنیته موضوعی چالشبرانگیز است که تا کنون تلاشهای زیادی توسط اندیشمندان علوم اجتماعی و تاریخ پژوهان برای شناخت آن صورت گرفته است. هدف این مقاله، فهم چگونگی برساخت هویت زنانه در متون روشنفکری ایران (از دوره مشروطه تا پایان پهلوی اول) است. بدین لحاظ، در صدد خواهیم بود تا پاسخ گوی پرسش‌هایی در باب جریان های روشنفکری تاثیرگذار، نوع متون به کارگرفته شده و نحوه ی ایفای نقش روشنفکران در برساخت مفهوم زن در جامعه ی ایران باشیم. روش مورد استفاده در این تحقیق؛ شامل بازنمایی از طریق تحلیل متون و اسناد برجای‌مانده از این دوران است. نتایج به دست آمده بیانگر آن است که روشنفکران ایرانی در این دوران از طریق چاپ نشریات، نگارش کتب، رمان، شعر و ادبیات، نمایشنامه و خطابه، با نفی سنت و غیریت سازی از آن و نیز، الگوگیری از مفاهیم مدرنیته غربی، زن مدرن ایرانی را دیگری و برابر نهاد زن سنتی قرارداده‌اند. تلاش روشنفکران نقشی بسزا در گذار هویت زن از بعدی سنتی به مرحله ی مدرن ایفا کرده است. نتیجه ی این پیگیری ها به همراه فعال شدن خود زنان جهت اصلاح هویت خویش، در افزایش آگاهی این قشر به وسطه ی برخوردار شدن آن ها از حق تحصیل، مشارکت اجتماعی، علمی، اقتصادی و سیاسی آن ها، نمود پیدا می کند. البته این نکته را نیز می بایستی یادآور شد که این هویت مدرن، هنوز درجبهه هایی که از آن می توان به فقر فرهنگی نام برد، درجدال با سنت است.

کلمات کلیدی:

برساخت، هویت، زن سنتی، زن مدرن، روشنفکری ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1240826>

